Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-755
(mr. R.J. Paris, voorzitter en mr. P.V. Remmerswaal, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 28 april 2020
Ingediend door	: Consument
Tegen	: ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak	: 11 september 2020
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen
Bijlage	: Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Consument heeft in 2018 een aanvraag ingediend bij de Bank voor een studenten creditcard. Op enig moment is een debetstand op zijn studentenrekening ontstaan van € 1.508,39. Consument klaagt dat de Bank hem de studenten creditcard niet had mogen verstrekken omdat hij onvoldoende inkomen had. De Bank heeft hierdoor gehandeld in strijd met haar zorgplicht. Consument vordert terugbetaling van het bedrag dat hij in totaal heeft kunnen besteden met de studenten creditcard. De Commissie overweegt dat op de Bank een zorgplicht rust om te waken voor overkreditering. De omvang van die verplichting hangt af van de verleende dienst en de omstandigheden van het geval. De Commissie acht van belang dat artikel 4:34 Wft niet van toepassing is en dat sprake is van een overeenkomst met een eenvoudig karakter. Onder deze omstandigheden mocht van de Bank worden verwacht dat zij een eenvoudige kredietwaardigheidstoets zou uitvoeren. De Bank heeft getoetst of er maandelijks minimaal € 250,- op de studentenrekening van Consument werd gestort. Daarnaast heeft de Bank het BKR-register geraadpleegd. Naar het oordeel van de Commissie heeft Consument onvoldoende aangetoond dat de Bank hiermee heeft gehandeld in strijd met haar zorgplicht jegens Consument.

1. De procedure

1.1 De Commissie beslist op basis van haar Reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat hierbij om: 1) het klachtformulier van Consument; 2) het verweerschrift van de Bank; 3) de repliek van Consument en 4) de aanvullende stukken van de Bank.

1.2 De Commissie is van oordeel dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar Reglement. De uitspraak is daarom niet-bindend.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Consument heeft in 2018 een aanvraag ingediend bij de Bank voor een studenten creditcard.

2.2 Op de overeenkomst zijn de Voorwaarden Studenten Creditcard (hierna: de Voorwaarden) van toepassing. In de Voorwaarden is, voor zover relevant, het volgende opgenomen:

> *"(…)*
> ***De studenten Creditcard***
> - *De studenten Creditcard is een betaalkaart waarmee je tot een bepaald bedrag mag besteden (bestedingslimiet).*
> - *De hoogte van je bestedingslimiet spreek je met ons af.*
> - *Je Studenten Creditcard is gekoppeld aan je ING Studentenrekening.*
> - *Op je Studentenrekening moet je voldoende inkomsten ontvangen.*
>
> *(…)*
>
> ***Bestedingen***
> - *Elke maand schrijven wij het volledige openstaande bedrag af van je Studentenrekening.*
> - *Er moet voldoende saldo op je Studentenrekening staan.*
> - *Wij schrijven het openstaande bedrag altijd af, ook als je onvoldoende saldo op je Studentenrekening hebt.*
> - *Je mag je bestedingslimiet niet overschrijven.*
>
> *(…)"*

2.3 Op de website van de Bank is opgenomen dat voor het verlenen van de studenten creditcard vereist is dat maandelijks minimaal een bedrag van € 250,- op de studenten-rekening wordt gestort. De aanvraag is door de Bank na een toetsing goedgekeurd.

2.4 De afgesproken bestedingslimiet bedroeg € 1.000,-. Op enig moment is gebleken dat het saldo op de gekoppelde studentenrekening niet toereikend was om het totale bedrag van de bestedingen met de studenten creditcard te voldoen. Als gevolg daarvan is op de studenten-rekening van Consument een debetstand ontstaan van in totaal € 1.508,39. De debetstand is voldaan door de moeder van Consument.

2.5 Consument heeft zich er bij de Bank over beklaagd dat hem een studenten creditcard is verleend terwijl hij daarvoor onvoldoende inkomen had. Verdere uitwisseling van stand-punten heeft niet geleid tot een oplossing van de klacht, waarna Consument zijn klacht bij Kifid heeft ingediend.

De klacht en vordering

2.6 Consument stelt zich op het standpunt dat de Bank haar zorgplicht heeft geschonden. Consument voert daartoe de volgende argumenten aan. De Bank heeft Consument een studenten creditcard verstrekt met twee keer een bestedingslimiet van € 1.000,-. De Bank had de studenten creditcard niet mogen verstrekken omdat Consument ten tijde van de verstrekking daarvan geen structureel inkomen had. De Bank heeft Consument twee keer een tegoed van € 1.000,- gegeven, terwijl Consument dat niet kon betalen. De Bank heeft zich hierdoor niet gehouden aan de normen die gelden voor kredietverlening, zodat sprake is van overkreditering.

2.7 Consument vordert een bedrag van € 2.000,-, zijnde het bedrag dat hij in totaal heeft kunnen besteden met de studenten creditcard.

Het verweer

2.8 De Bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van Consument. Voor zover relevant zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 De Commissie ziet zich gesteld voor de vraag of sprake is van overkreditering en of de Bank, in verband daarmee, tekort is geschoten in de naleving van haar zorgplicht. De Commissie beantwoordt die vraag ontkennend en licht dat als volgt toe.

Juridisch kader

3.2 De Commissie stelt voorop dat algemeen wordt aangenomen dat op banken een zorgplicht rust die meebrengt dat zij dient te waken tegen overkreditering. De omvang van deze verplichting hangt af van de verleende financiële dienst en de omstandigheden van het geval. Bij de beoordeling van de vraag of de bank haar zorgplicht jegens Consument heeft geschonden kan mede van belang zijn of de Bank zich heeft gehouden aan geldende regelgeving met betrekking tot overkreditering. De Commissie zal daarom eerst beoordelen of de Bank zich aan de relevante regelgeving heeft gehouden.

Toepassingsbereik regelgeving bij overkreditering

3.3 In artikel 4:34 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) is bepaald dat op de geldverstrekker de verplichting rust om overkreditering te voorkomen. In artikel 1:20 Wft wordt nader gespecificeerd in welke gevallen de Wft niet van toepassing is.

In artikel 1:20 lid 1 sub e Wft is het volgende opgenomen:

"Deze wet is niet van toepassing op: (…) financiële diensten met betrekking tot krediet (…) dat binnen drie maanden dient te worden afgelost en terzake waarvan slechts onbetekenende kosten aan de consument in rekening worden gebracht"

3.4 Het voorgaande houdt in dat een krediet dat op basis van artikel 1:20 lid 1 sub e Wft wordt uitgesloten niet onder het toepassingsbereik van artikel 4:34 Wft valt. De Commissie dient derhalve te toetsen of het verlenen van de studenten creditcard aan Consument is uitgesloten van de Wft op de voet van artikel 1:20 lid 1 sub e Wft.

3.5 Vaststaat dat het openstaande bedrag op de studenten creditcard maandelijks wordt afgeschreven van de daaraan gekoppelde studentenrekening, zoals blijkt uit de Voorwaarden. Er bestaat geen mogelijkheid om het openstaande bedrag binnen een termijn die langer is dan drie maanden terug te betalen.

3.6 De Commissie overweegt voorts dat, voor de vaststelling of kosten al dan niet onbetekenend zijn, sprake moet zijn van kosten die een consument maakt in relatie tot het krediet (zie Geschillencommissie Kifid nr. 2018-784). Niet is gebleken dat Consument kosten heeft gemaakt in relatie tot het krediet, zodat moet worden aangenomen dat slechts onbetekenende kosten bij Consument in rekening zijn gebracht. De Commissie is derhalve van oordeel dat sprake is van een uitzonderingssituatie, waardoor de Bank niet kan worden gehouden aan artikel 4:34 Wft.

Zorgplicht van de Bank

3.7 Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, is de regelgeving bij overkreditering niet van toepassing op de overeenkomst tussen Consument en de Bank. Op de Bank rustte derhalve geen wettelijke verplichting om informatie in te winnen over de financiële positie van Consument. Dat de Bank geen wettelijke verplichting heeft geschonden, laat onverlet dat zij onzorgvuldig kan hebben gehandeld jegens Consument door onvoldoende informatie in te winnen over zijn financiële positie.

3.8 De Commissie stelt vast dat het gaat om een overeenkomst met een betrekkelijk eenvoudig karakter. Het is duidelijk wat de betaallimiet is en dat het openstaande bedrag maandelijks van de studentenrekening wordt afgeschreven. Onder deze omstandigheden mocht van de Bank worden verwacht dat zij een eenvoudige kredietwaardigheidstoets zou uitvoeren. Blijkens de Voorwaarden diende Consument voldoende inkomsten te ontvangen op zijn studentenrekening.

Op de website van de Bank is aangegeven dat maandelijks minimaal € 250,- op de studentenrekening moet worden gestort om in aanmerking te komen voor een studenten creditcard. De Bank heeft aangegeven dat Consument aan deze voorwaarden voldeed. Bovendien heeft de Bank het BKR-register geraadpleegd, uit welke raadpleging – onweersproken – niet bleek van andere verplichtingen.

3.9 De Commissie is van oordeel dat de enkele stelling van Consument dat de Bank onzorgvuldig heeft gehandeld door hem een studenten creditcard te verlenen terwijl hij over onvoldoende inkomen beschikte, gezien het hiervoor overwogene onvoldoende is om aan te nemen dat de Bank haar zorgplicht jegens Consument heeft geschonden. Op grond van artikel 150 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering rust op Consument de bewijslast van zijn stellingen. Feiten of omstandigheden die meebrengen dat de bewijslast anders zou moeten worden verdeeld, acht de Commissie niet aanwezig. Consument heeft op geen enkele wijze onderbouwd dat de Bank onzorgvuldig heeft gehandeld door hem de studenten creditcard te verlenen.

Conclusie

3.10 Op grond van het voorgaande concludeert de Commissie dat bij het verstrekken van de studenten creditcard geen sprake is geweest van overkreditering. Niet is gebleken dat de Bank haar zorgplicht jegens Consument heeft geschonden. De vordering van Consument wordt afgewezen.

4. De beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies, omdat deze beslissing is genomen in een verkorte procedure. Meer informatie hierover staat in artikel 32 van het Reglement, te vinden op de website van Kifid (www.kifid.nl/reglementen-en-statuten). Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak, zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de Geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Wet op het financieel toezicht
Artikel 1:20 lid 1 Wft

"1 Deze wet is niet van toepassing op:
(…)

e. financiële diensten met betrekking tot krediet, niet zijnde hypothecair krediet, dat binnen drie maanden dient te worden afgelost en terzake waarvan slechts onbetekenende kosten aan de consument in rekening worden gebracht;"

Artikel 4:34 Wft

"1 Voor de totstandkoming van een overeenkomst inzake krediet, of een belangrijke verhoging van de kredietlimiet, dan wel de som van de bedragen die op grond van een bestaande overeenkomst inzake krediet aan de consument ter beschikking zijn gesteld, wint een aanbieder van krediet in het belang van de consument informatie in over diens financiële positie en beoordeelt hij, ter voorkoming van overkreditering van de consument, of het aangaan van de overeenkomst onderscheidenlijk de belangrijke verhoging verantwoord is.

2 De aanbieder gaat geen overeenkomst inzake krediet aan met een consument en gaat niet over tot een belangrijke verhoging van de kredietlimiet of de som van de bedragen die op grond van een bestaande kredietovereenkomst aan de consument ter beschikking zijn gesteld indien dit, met het oog op overkreditering van de consument, onverantwoord is.

3 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid."